

«ТАСДИҚЛАЙМАН»
“Saodatxon Muhammadamin» ОК
раҳбари

_____ С. Абдулбоқиева

«_____» _____ 2019 й

“SAODATXON MUHAMMADAMIN»
ОИЛАВИЙ КОРХОНАСИ ТОМОНИДАН
“ЁШЛАР КЕЛАЖАГИМИЗ” ЖАМҒАРМАСИ
МАБЛАҒЛАРИ ҲИСОБИДАН АФРИКА ЛАҚҚА
БАЛИҒИ ЕТИШТИРИШ БУЙИЧА

БИЗНЕС РЕЖА

Манзил: Уйчи тумани

Лойиҳа қиймати

350 000 минг сўм

Шундан ўз маблағи

200 000 минг сўм

Кредит маблағи

150 000 минг сўм

Уйчи – 2019 йил

➤ Тижорат сирини ошкор этмаслик келишуви	3
➤ Лойиханинг кискача шархи	4
➤ Бизнес лойиханинг тавсифи	8
➤ Кириш	9
➤ Лойиханинг умумий шархи	10
➤ Лоиханинг стратегик мазмуни ва максоди.....	12
➤ Лойиха асосига куйилган асосий параметрлар.....	14
➤ Лойиха ташаббускори хакида кискача маълумот	16
➤ Лойиханинг амалга ошириш графиги	18
➤ Маҳсулот ишлаб чиқариш жараёни тавсифи.....	19
➤ Маҳсулот ишлаб чиқариш кувватлари	21
➤ Ишчи кучи ресурлари ва уларга булган талаб.....	22
➤ Ишчиларга куйиладиган талаб ва кадрлар дастури	24
➤ Энергия ресурлари сарфи	25
➤ Фаолиятнинг маркетинг тахлили	27
➤ Бозор шароитининг тахлили.....	29
➤ Талаб ва таклиф, нарх шаклланиш омиллари тахлили	30
➤ SWOT (АЗИТ) тахлили	31
➤ Маркетинг стратегияси ва дастури	33
➤ Лойиханинг молиявий асослари	34
➤ Умуминвестицион харажатлар ва молиялаш манбаалари.....	35
➤ Маҳсулот ишлаб чиқариш режаси	36
➤ Озиқ-овқат маҳсулотлари сарф – харажатлари	37
➤ Ишчи кучи сарф харажатлари	39
➤ Энергия ресурслари сарф харажатлари.....	42
➤ Амортизация ажратмалари	45
➤ Ялпи харажатлар ҳисоби.....	46
➤ Даромадлар, харажатлар ва фойда ҳисоби.....	48
➤ Пул оқими ва дисконтланган пул оқими.....	49
➤ Хулоса.....	50
➤ Фойдаланилган адабиётлар	51

ТИЖОРАТ СИРИНИ ОШКОР ЭТМАСЛИК КЕЛИШУВИ

Ушбу бизнес режа **“Saodatxon Muhammadamin» оилавий корхонаси раҳбари Абдулбоқиева Саодатхон** буюртмаси асосида тайёрланган бўлиб, йулга куйилиши режалаштирилаётган лойиханинг молиявий–иқтисодий, ташкилий ва маркетинг таҳлилларини ўз ичига олади.

Ушбу хужжатда келтирилган маълумотлар **“Saodatxon Muhammadamin» оилавий корхонаси раҳбари Абдулбоқиева Саодатхон** ва унинг келгусидаги иш фаолиятини акс эттириб махфий характерга эга. Ушбу хужжат **“Saodatxon Muhammadamin» оилавий корхонаси раҳбари Абдулбоқиева Саодатхон**нинг мулки ҳисобланади ва уни тасарруф этиш ундаги маълумотларни бошқа шахсларга ошкор этиш муассаса раҳбари ихтиёридадир.

Ушбу хужжатда келтирилган маълумотларни ташаббускор раҳбарининг ёзма розилигисиз тасарруф этиш, бошқа шахсларга сотиш ёки такдим этиш, нусха кучириш ёки ошкор этиш қатъиян маън этилади.

Қуйида имзо чекувчилар юкоридаги талабларга розилик билдириб, ушбу хужжат ва унинг таркибини сир саклаш, таркатмаслик ва маълумот эгаси – **“Saodatxon Muhammadamin» оилавий корхонаси раҳбари Абдулбоқиева Саодатхон**нинг илк талаби билан уни эгасига қайтаришни ўз зиммасига олади.

Ф.И.Ш _____ ИМЗО _____

м. у.

Ф.И.Ш _____ ИМЗО _____

м. у.

ЛОЙИХАНИНГ КИСКАЧА ШАРХИ

ЛОЙИХА ТАШАББУСКОРИ: “Saodatxon Muhammadamin» ОК

ЛОЙИХАНИ МОЛИЯЛАШТИРИШ МАНБААСИ: Молиявий тизимида ташаббускор тадбиркорнинг ўз маблағлари ва тижорат банкларини жалб этилиши мумкин бўлган кредит маблағлари

ЛОЙИХА ИЖРОЧИСИНИНГ ЮРИДИК МАКОМИ: Оилавий корхона

РЎЙХАТДАН ЎТГАН САНАСИ ВА ГУВОХНОМА РАКАМИ:

_____ 2019 йил, Реестрдаги тартиб раками № _____,
 Гувоҳнома № _____ Асос: Учқўрғон тумани, _____
 кўчаси, _____ уй

ТАШКИЛ ЭТИЛИШИ РЕЖАЛАШТИРИЛГАН КОРХОНАНИНГ ЮРИДИК МАНЗИЛИ: Наманган вилояти, Уйчи тумани

БАНК РЕКВИЗИТЛАРИ: АТБ “_____” филиали х.р 20208000
 МФО _____, СТИР (ИНН): _____, Тармок коди (ОКОНХ): _____

ЛОЙИХАНИНГ АСОСИЙ МОЛИЯВИЙ КЎРСАТКИЧЛАРИ:

- ✓ Лойиха суммаси: **350 000,0** минг сўм
- ✓ Банк кредит маблағлари: **150 000,0** минг сўм
- ✓ Кредитловчи ташкилот: АТБ «_____ банк» филиали
- ✓ Кредит фоизи: йиллик **7 %**
- ✓ Лойихалаштириш муддати: **5 йил**
- ✓ Имтиёзли муддат: **1 йил**
- ✓ Ўртача йиллик ялпи тушум: **400 000** мингсўм
- ✓ Ўртача йиллик даромад: **212 186** минг сўм
- ✓ Йиллик уртача соф фойда микдори – **77 026** минг сўм
- ✓ Лойиханинг соф фойда хисобидан реал оқланиш муддати= **60 ой**
- ✓ Лойиханинг уртача рентабеллик даражаси = **83,8 %**
- ✓ Лойиханинг уртача соф рентабеллик даражаси = **41,6 %**
- ✓ Яратиладиган ишчи уринлари сони: **5 та**

БИЗНЕС ЛОЙИХАНИНГ ТАВСИФИ

Кейинги йилларда республикада аҳолининг озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш, шу жумладан, сифатли балиқ маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажмларини кўпайтириш бўйича бир қанча дастурий чора-тадбирлар қабул қилинди.

Шу билан бирга, таҳлиллар шуни кўрсатадики, балиқ чавоқлари ишлаб чиқариш ҳамда табиий сув ҳавзалари ва сунъий кўллардан самарасиз фойдаланиш балиқчилик тармоғининг энг заиф бўғини ҳисобланади. Натижада сунъий кўлларнинг ҳосилдорлиги бир гектарда 20 центнердан ошмайди, бу жаҳондаги ўртача кўрсаткичлардан анча пастдир. Балиқчилик соҳасидаги илғор хорижий тажрибаларни ўрганиш, интенсив технологияларни кенг жорий этиш ва балиқ етиштиришнинг юқори технологик усулларида фойдаланиш алоҳида эътиборни талаб қилади.

Балиқчилик тармоғидаги муаммоларни бартараф этиш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Балиқчилик тармоғини бошқариш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори қабул қилинди.

Қарорга мувофиқ "Ўзбекбалиқсаноат" уюшмаси ташкил этилади, унинг таркибига жойларда балиқчилик тармоғи ташкилотлари ишларини мувофиқлаштирувчи 13 та ҳудудий "Балиқсаноат" масъулияти чекланган жамияти киради.

Балиқ маҳсулотлари ишлаб чиқаришнинг ташкилий-технологик жараёнларини тизимли ташкил этиш, балиқ чавоқларини такрор кўпайтириш ва озуқа базани мустаҳкамлаш, табиий сув ҳавзалари ва сунъий кўлларнинг ресурсларидан оқилона фойдаланиш, шунингдек, балиқ етиштириш жараёнига илмий асосланган усулларни ва интенсив технологияларни жорий этиш "Ўзбекбалиқсаноат" уюшмасининг асосий вазифалари ва йўналишлари ҳисобланади.

Бундан ташқари, балиқчилик тармоғида илмий-тадқиқот ишларини янада такомиллаштириш, илмий кадрлар тайёрлаш, илмий ва техник янгиликларни тадбиркорлик субъектларига етказиш мақсадида Балиқчиликни ривожлантириш илмий-тажриба станцияси Балиқчилик илмий-тадқиқот институтига айлантирилди ва Айдар-Арнасой кўллар тизимида ҳамда республиканинг бошқа ҳудудларида унинг филиалларини очиш белгиланди.

Тармоқ лойиҳаларини биргаликда молиялаштириш, шунингдек, маслаҳат, ахборот-таҳлил ва маркетинг хизматлари кўрсатиш йўли билан балиқчиликни ривожлантириш дастурлари амалга оширилишига кўмаклашиш учун қарорда "Ипотека-банк" акциядорлик тижорат ипотека банкининг инвестицион компаниясини ташкил этиш маъқулланди ва унинг улуши янгидан ташкил этилаётган ҳудудий "Балиқсаноат" масъулияти чекланган жамиятларининг устав фондида камида 51 фоизни ташкил этади.

Илмий-тадқиқот, селекция ва наслчилик ишларини молиялаштириш, озуқаларнинг замонавий рецептураларини ишлаб чиқиш ва балиқчилик тармоғига илғор технологияларни жорий этишда кўмаклашиш, балиқларнинг

касалликлари профилактикаси ва уларни даволаш ҳамда тармоқни ривожлантириш бўйича инвестиция лойиҳаларини шакллантириш мақсадида "Ўзбекбалиқсаноат" уюшмасида Балиқчиликни ривожлантириш жамғармаси ташкил этилади.

"Ўзбекбалиқсаноат" уюшмасини, унинг худудий "Балиқсаноат" масъулияти чекланган жамиятларини ва уюшма таркибига кирувчи юридик шахсларни молиявий қўллаб-қувватлаш мақсадида уларга 2023 йилнинг 1 январигача уруғ, балиқ чавоқлари ва товар балиқ етиштиришдан, балиқмаҳсулотларини тайёрлаш ва қайта ишлашдан олинган даромадларидан ягона солиқ тўлови тўлашдан озод этиш бўйича имтиёзлар берилмоқда. Бунда бўшайдиган маблағлар, биринчи навбатда, белгиланган тартибда балиқчилик ташкилотларини иқтисодий қўллаб-қувватлашга, балиқчилик тармоғининг моддий-техника базасини мустаҳкамлашга ва соҳа ходимларини моддий рағбатлантиришга йўналтирилади.

Мазкур қарор билан, шунингдек, балиқ етиштириш ва уни қайта ишлаш ҳажмларини кўпайтиришга, балиқ чавоқлари билан таъминлашга, балиқетиштиришнинг замонавий усулларини жорий этишга йўналтирилган 2017-2021 йилларда балиқчилик тармоғини янада комплекс ривожлантириш бўйича дастурий чора-тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш бўйича ишчи гуруҳ ташкил этилди. Юқори маҳсулдор балиқ турларини иқлимлаштириш ишларини илмий асосда ташкил этиш ҳисобига балиқларнинг африка ла??аси, тилапия, форель, венгрия сазани ва осётр турларини кўпайтириш йўлга қўйилади. Бу, ўз навбатида, ички бозорларга узлуксиз равишда кенг ассортиментдаги арзон ва сифатли балиқ маҳсулотлари етказиб берилишини таъминлайди.

Шубҳасиз, бу ютуқларга эришиш учун бир қатор кечиктириб бўлмайдиган ва амалий вазифаларни ўз вақтида ва сифатли ҳал этиш талаб этилади. Улар жумласига Айдар-Арнасой кўллар тизими ва сув омборларидаги мавжуд имкониятлардан янада самарали фойдаланиш бўйича чора-тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш, қафас усулида балиқ етиштиришни кенг жорий этиш, балиқ етиштирувчи ва балиқ овловчи ташкилотларнинг моддий-техника базасини янада мустаҳкамлаш, бугунги кунда фаолият кўрсатаётган бир қатор касб-ҳунар коллежларининг ихтисослашувини қайта кўриб чиқиш ва Тошкент давлат аграр университетида балиқчилик соҳаси учун кадрлар тайёрлаш факультетини ташкил этиш, бу борада халқаро тажрибани ўрганиш ва балиқчилик соҳасида ишлаш учун чет эл мутахассисларини жалб этиш каби масалалар киради.

Қарорда назарда тутилган тадбирларнинг амалга оширилиши балиқчилик тармоғининг барча соҳасини қамраб олувчи ва унинг жадал ривожланишини таъминловчи ягона бошқарув тизими ташкил этилишига, янги иш ўринлари яратилишига, балиқ етиштириш ҳажмларини кескин кўпайтиришга, республика аҳолисининг балиқ маҳсулотларига бўлган эҳтиёжини таъминлашга ва соҳанинг экспорт салоҳиятини оширишга кўмаклашади.

ЛОЙИХАНИНГ УМУМИЙ ШАРХИ

Лойихани амалга ошириш уч боскичдан иборат:

1 боскич: Тайёргарлик ишларини ташкил этилиши;

Вакт оралиги: 1 – 2 ойлар.

Қилинадиган ишлар: Лойихани амалга ошириш учун зарурий маблағ ва капитал ресурс манбаларини аниқлаш, лойиханинг иктисодий ҳисоб китоблари, техник иктисодий асоси ва бизнес режасини ишлаб чиқиш. Лойиха сметасини аниқлаш. Озука маҳсулотлари сотиб олиш учун маҳсулот етказиб берувчи ташкилотлар билан шартномалар ва келишув баёнлари тузиш, ундан ташқари маҳаллий ташаббускорлар ва бошқа ташкилотлар билан фаолият йулга қуйилгандан кейин зарур булган озука маҳсулотлар ва буюмлар етказиб бериш бўйича келишувлар олиб бориш. Банк молия муассасаларига ушбу лойихани амалга ошириш учун зарурий маблағ суммаси ва лойиха самарадорлигини асословчи ҳужжатлар билан белгиланган тартибда мурожаат этиш ва зарурий ҳолатда кредитни узлаштириш.

2–боскич: Таъмирлаш ишлари ва инвестицияни узлаштириш:
Вакт оралиги: 3 – 4 – ойлар

Қилинадиган ишлар: Лойихада ажратилган маблағни узлаштириб кузда тутилган барча ишларни амалга ошириш, таъмирлаш қурилишини яқунлаш, асосий воситалар, ускуналар, моддий ресурслар ва шартнома асосида ишлайдиган ишчиларни топиш.

3–боскич: Нормал иш фаолиятининг йулга қуйилиши.

Қилинадиган ишлар: Балик боқиш ишларини ташкил этиш, маҳсулот сотишда тушган тушумлар, даромад ва харажатларни ҳисобини юритиш ва самарали иш фаолиятини ташкил этиб олдиндан кузда тутилган техник иктисодий асослов бўйича ҳужалик фаолиятини самарали юритиш ва ривожлантириш.

Ушбу лойихани ишлаб чиқиш 2019 йилнинг биринчи чорагида бошланганлигини ҳисобга олиб ой якунига қадар барча таъмирлаш ва жихозлаш ишларини яқунлаш.

Фаолиятида энг катта эътибор маҳсулот етиштиришда сифат ва табиийликка эришиш.

ЛОЙИХАНИНГ СТРАТЕГИК МАЗМУНИ ВА МАКСАДИ

Лойиханинг асосий мазмуни озиқ-овқат хусусан балик гушти маҳсулотлари бозорида ўз мавқеига ва рақобат афзалликларига эга бўлиш, ўзини молиявий салоҳияти ва фойдасини оширишни ўз олдига мақсад қилиб қўйган. Лойиха Наманган вилояти, Учқўрғон туманида ҳудудида фаолиятини ташкил этиш ва ривожлантириш фаолиятини иқтисодий самарадорлигини изохлаб бериш ҳамда ушбу фаолиятни амалга ошириш учун кредит ва ўз маблағларини жалб этиш учун ишлаб чиқилди.

Ушбу бизнесни бошлаш учун асослар.

Биринчидан, ушбу турдаги фаолиятни ташкил этишда ҳудудда аҳоли ва хўжаликлар томонидан етиштириладиган маҳсулотларни етарли эканлиги. Иккинчидан, ушбу маҳсулотларга қўшни давлатларда юқори талаб ва эҳтиёж мавжуд эканлиги сабабли жаҳон бозорида барқарор ўсиб боровчи юқори талабни мавжуд эканлиги сабабли юқори фойда олишга эришиш мумкинлиги аниқланди.

Лойиха асосан жамиятнинг чет давлатлар аҳолиси ва мамлакатимизда балик маҳсулотларини қайта ишловчи ташаббускор ларнинг талабини қондириш орқали фойда олиш, ташаббускор маҳсулот сифатини жаҳон меъёрлари ва стандартлари даражасига етказиш, уни давр талаби ва истеъмолчилар эҳтиёжи даражасида айланма маблағлар фондини ташкил этишни кўзлайди.

Стратегик жихатдан муассаса уз олдига юқорида айтиб утилган барча мақсадларга эришишни, ва лойиха даврида (5 йил) тулаконли тухтовсиз ишловчи комплексни яратиш, ишчилар учун энг қулай ва ижтимоий жихатдан энг маъқул муҳитни яратишни ва ҳудуд аҳолиси учун юқори сифатли, балик гушти ва бошқа маҳсулотлари тайёрлаш базасини яратишни мақсад қилиб қўяди. Ташаббускор ушбу мақсадларга эришиш орқали мамлакатимизда пархезбоп балик гушти маҳсулотлари тайёрлаш фаолиятини ривожлантиришга ўз хиссасини қўшиш ва шу муддат ичида вилоятимизда етакчи уринлардан бирини эгаллашни, истикболда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажминини қўпайтириб соҳанинг етакчиларидан бирига айланишни ва соҳага қўшимча инвестициялар олиб киришни режа қилган.

Келгусида хўжалик олдига қўйган барча мақсадларга эришиб, келгуси беш йилликда йирик муассаса сифатида маҳсулотлар бозорида қўзғалдирувчи муассасалардан бирига айланиб, бозорнинг 20-25 % ортиқроқ улушини эгаллашни. Ун йилдан сунг эса бу курсаткични қўшимча инвестициялар жалб қилиш; етук ва малакали кадрлар тайёрлаб, улар тажрибасига ва инновацион технологияларни қўллаш, истеъмолчилар ва бозор талабларини мунтазам ўрганиб бориб 40 % гача етказишни уз олдигаги истикболли режалардан бири қилиб белгилайди.

ЛОЙИХА АСОСИГА КУЙИЛГАН АСОСИЙ ПАРАМЕТРЛАР

Кредитга қурилиш режалаштирилган иншоотлар қиймати **100 000 минг сўм** ва сотиб олиниши режалаштирилаётган озуқа маҳсулотлари қиймати **50 000 минг сўм**. Лойиха муддати – 5 йил.

Маҳсулот сотишдан тушган йиллик тушум (урта ҳисобда) – **400 000 минг сум** Солиқ туловлари амалга оширилгунга қадар булган фойда (урта ҳисобда) – **157 355 минг сўм**

Урта ҳисобдаги йиллик соф фойда – **77 026 минг сўм**

Лойиханинг тула қопланиш муддати – **60 ой**

Лойиха самарадорлигининг интеграл курсаткичлари	
Курсаткич	Мазмуни
Лойиханинг ялпи даромаддан узини оқлаш муддати	17 ой
Лойиханинг солиқлар тулангунга қадар олинган фойдадан оқланиш муддати	28 ой
Кредит қайтарилгандан кейинги соф фойдадан оқланиш муддати	48 ой
Уртача рентабеллик даражаси (соф фойданинг харажатларга нисбати)	22
Лойиха даври (бир циклик давр назарда тутилмоқда)	1 йил=12 ой
Тула оқланиш даври	5 йил

Лойиханинг умумлашган «Монте – Карло» усулидаги таҳлили шуни курсатадики, ҳатто фаолият ривожининг пессемистик сценарийси барқарор курсаткичларга эга ва ижобий прогнозларга эга. Яъни лойиханинг уз узини оқлаш муддатининг лойиха давомийлиги билан тенглиги, соф фойда даражасининг пессемистик прогнозларда (паст нархлардаги савдони назарда тутиб) юқорилиги, яъни ялпи харажатга нисбатан 50 % ортиқроқ эканлиги, нормал рентабеллик лойихани барқарор ва даромадли эканлиги асослайди. Бундан ташқари лойиханинг доимий хизмат кўрсатиш характерга эга эканлиги ҳисобга олсак, бу ишловчиларни доимий иш билан таъминлаш имкониятлари мавжудлиги ва лойихадаги инвестиция маблағидан бир эмас бир неча мартаба самарали фойдаланиш имконияти мавжудлиги, инвестициянинг тула қайтарилишининг рисклардан холи равишда қафолатланганлиги ва фаолиятни бир марталик маҳсулот сотилишида ўзини оқлаб, фойда келтирилишини лойиханинг муваффақиятли бизнес фаолият эканлигини асослайди. Бу эса уз навбатида унинг самарали ва фойдали бизнес фаолият сифатида жозибадорлигини оширади.

ЛОЙИХАНИНГ АСОСИЙ ТАЪСИСЧИЛАРИ

Наманган вилояти, Учқўрғон тумани, _____
 кўчаси, _____ уйда истикомат килувчи Ўзбекистон
 Республикаси фукароси Абдулбоқиева Саодатхон
 Абдувохид қизи (Паспорт серияси: АА № 0165829, 20 июль
 2019 йилда Учқўрғон туман ИИБ томонидан берилган) - 100 %

Корхонанинг устав фонди 350 000,0 минг сўмдан иборат бўлиб,
 таъсисчилар ўртасида тенг миқдорда тақсимланган.

Асосий инвесторлар: Ўз маблағлари ва “Ёшлар келажагимиз” Давлат
 Дастури доирасида ажратиладиган кредит

Бугунг кунда балиқ маҳсулотларига бўлган талаб катта бўлиб, ушбу
 талаб ва эҳтиёжларни инобатга олиб, ташаббускор томонидан 350 000,0 минг
 сўм миқдорида инвестицияни узлаштиришни уз олдига мақсад қилиб қуяди.

Ташаббускор нинг 2018 йил якуни курсаткичлари

минг сум

АКТИВЛАР		2017 йил	2018 йил	Ўзгариш (+.-)
1	Узок муддатли активлар	0,0	0,0	0,0
2	Жорий активлар	0,0	0,0	0,0
ЖАМИ		0,0	0,0	0,0
ПАССИВЛАР				
1	Ўз маблағлари манбаалари	0,0	0,0	0,0
2	Узок муддатли мажбуриятлар	0,0	0,0	0,0
3	Жорий мажбуриятлар	0,0	0,0	0,0
ЖАМИ		0,0	0,0	0,0

Молиявий курсаткичлари

№	Курсаткич номи	2017 йил	2018 йил
1	Маҳсулотларни сотишдан соф тушум	0,0	0,0
2	Сотилган маҳсулот таннари	0,0	0,0
3	Маҳсулотларни сотишнинг ялпи фойдаси	0,0	0,0
4	Давр харажатлари	0,0	0,0
5	Асосий фаолиятнинг фойдаси	0,0	0,0
6	Молиявий фаолиятнинг бошка даромадлари	0,0	0,0
7	Молиявий харажатлар	0,0	0,0
8	Молиявий фаолиятнинг бошка харажатлари	0,0	0,0
9	Даромад солиги тулагангунга кадар фойда	0,0	0,0
10	Солик туловлари	0,0	0,0
11	Хисобот даврининг соф фойдаси	0,0	0,0

МАХСУЛОТ ИШЛАБ ЧИКАРИШ ЖАРАЁНИ ТАВСИФИ

Корхона фаолияти узлуксиз давом этувчи фаолият бўлиб, молиявий хисоб-китоблар алоҳида тарзда олиб борилади. Корхона томонидан ишлаб чиқариш фаолияти давомида моддий ресурслар ва товар хом ашё материаллардан фойдаланилади.

Жадвал № 1. Бажариладиган ишларни тармоқ жадвали

№	Амалга ошириладиган тадбирлар	2019 йил		
		Февраль	Март	Апрель
1	Бизнес режа ишлаб чиқиш			
2	Амалга ошириладиган қурилиш учун смета ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш			
3	Кредит олиш учун банкка хужжатларни тақдим этиш			
5	Банк томонидан молиялаштиришни очилиши			
5	Балиқ озуқалари сотиб олиш ва балиқ хавза иншооти учун ер майдонларини тайёрлаш			
6	Лойиҳани синовдан ўтказиш			

МАХСУЛОТ ЕТИШТИРИШ ҚУВВАТЛАРИ

Юкорида айтиб ўтилганидек балиқ махсулотлари етиштириш технологияси тизимли равишдада олиб борилади. Хозирда ташаббускор эhtiёжлари учун 0,1 гектар ер майдони талаб этилади. Кейинчалик балиқ махсулотлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш мақсадид қушимча ер майдонлари кўшилиб борилади.

ОЗУҚА – ЕМ МАХСУЛОТЛАРИ ВА УЛАРГА БУЛГАН ТАЛАБ

Умуман балиқларга бошқа жонзотларга керак бўладиган озикавий моддалар керак: оқсиллар (протеинлар), ёғлар, углеводлар, витаминлар, минерал моддалар. Лекин, озикланишда аквакультура объектлари бошқа етиштириладиган жонзотлардан анча фарқли озикланадилар, демак, турли хил балиқларнинг озукасига бўлган талаблар ҳам хилма хилдир.

Ем унда озукка моддаларнинг йиғиндисига қараб оддий ва комплекс бўлади. Осиё мамлакатлари қишлоқ хўжалиги соҳасида турли хил кепакларнинг аралашмаларидан (гуручли, ўтли) ва кунжаралардан (хантал, ер ёнғок, жўҳори, зиғир) 1:1 нисбат оғирлиги бўйича фойдаланилади.

Баъзида, балиқларни озиклантиришда умумий овқатла–ниш шаҳобчаларидан қайтган озик овқат қолдиқлари ҳамда пиво ва вино ишлаб чиқишда ортган ачитилган буғдой-арпа чиқиндилари ҳам ишлатилиши мумкин.

Нисбатан ривожланган ва содда технология - бу балиқлар учун анча балансланган, комплекс озукани яратишдир. Емни ишлабчиқиш учун маҳаллий озукани маҳсулотлари ишлатилади, уларга витамин комплекслари (премикслар) ва керакли минералларни қўшиш жуда фойдалидир.

Озука келиб иккита катта - ўсимлик ва ҳайвонот – гуруҳига бўлинади.

Ўсимлик озукани. Кунжара ва шротлар, ёғ олишда ишлатиладиган ўсимлик уруғларидан чигит, жўҳори, ер ёнғок, хантал, зиғир, соя ва бошқалар кабидан ишлаб чиқилади. Уларда протеин (30- 40 %), ёғлар (7-8 %) ва углеводлар (30-40%) миқдори катта. Булар карп балиқларни озиклантиришда кенг қўлланилади.

Гуруч, буғдой ва бошқа бошоқли дон ўсимликлари кепаги углеводлар билан жуда бой ҳамда карп балиқларни озиклантиришда жуда кенг тарқалгандир. Улар деярли доимо кунжаралар билан биргаликда ишлатилади.

Буғдой уни ва бошқа бошоқли донлар уни углеводлар билан бой ва озукани сифатида доимо ишлатилади. Айниқса соя уни жуда яхши озукани ҳисобланади.

Нисбатан қиммат бўлса ҳам гуруч, буғдой, жўҳори оқшоғи жуда сифатли озукани ҳисобланади.

Ҳайвонот озукани ичидан балиқ уни - комбикорм таркибий қисмининг энг кенг тарқалгани ва сифати баландлиги билан ажралиб туради. Озука сифатида ҳайвонлар ички органларининг қолдиқлари, суяк уни, тут ипак куртининг личинкалари, куртлар ва ҳоказолар ишлатилади. Бир қатор давлатларда куртлар, олигохет, жаброног, хиронимид личинкалари каби жонзотларни кўпайтириш кенг қўлланилади.

Комбикорм рецептини қандай қилиб тузиш керак? Аниқ бир вегетация даври учун озукани рецептини тузиш - бу мутахасиснинг энг асосий вазифаси бўлиб, бу ўстириш жараёнини режалаштириш ва балиқларни нарх-наво–сини белгилашда муҳим аҳамиятга эга бўлади. Энг асосий мақсад - иложи борича кам ҳаражат билан балиқларни барча керакли озукани билан таъминлашдир.

Биринчи босқич - маҳаллий ҳом-ашёнинг бозор нархини ўрганиш ва балиқларни озиклантириш учун озукани маҳ–сулотини танлашдир. Бунда озукани протеин миқдорини ҳеч бўлмаса тахминан билиш керак.

Балиқшунос ўзи қандай сифатдаги озукани маҳсулотини яратмоқчи эканини билиши керак. Озука яратишнинг оддий усулини тавсия этиш мумкин. Масалан, мутахасис ўз туманида кунжут кунжарасини (протеин 32 %) ва гуруч кепаги (10 %) ни сотиб олиши мумкин ҳамда протеин миқдори 25 % бўлган озукани олиши мумкин.

Озуқани қай ҳолда бериш керак? Комбикормни ҳовузга ун ҳолатида солиш мумкин, лекин бу ҳолда аниқ нобудгарчиликлар рўй беради, чунки ҳамма озукани балиқ томонидан дарров ейилмайди, қолган қисми эса ҳовуз

тубига тушади ва чирийди. Бундан ташқари, бу ҳолат сув сифатини бузилишига олиб келади.

Озуқани қай ҳолда бериш керак? Комбикормни ҳовузга ун ҳолатида солиш мумкин, лекин бу ҳолда аниқ нобудгарчиликлар рўй беради, чунки ҳамма озуқа балиқ томонидан дарров ейилмайди, қолган қисми эса ҳовуз тубига тушади ва чирийди. Бундан ташқари, бу ҳолат сув сифатини бузилишига олиб келади.

ИШЧИ КУЧИ РЕСУРЛАРИ ВА УЛАРГА БЎЛГАН ТАЛАБ

Ушбу лойиха бўйича ишчи кучи ва ходимларга булган талаби дастлаб 4 тадан 10 тагачани ташкил килади. Шундан маъмурият ходимларининг сони 2 тани ташкил қилиб, қолган 3 киши махсулот етиштиришда иштирок этади. Маъмурий ходимлар таркибига ташаббускор, бош ҳисобчи ҳисобланади. Ишчиларнинг иш вақти 8 соатлик иш куни тартибида ташкил этилиб, эрталаб соат 9:00 дан кеч соат 17:00 гача

ИШЧИЛАРГА КУЙИЛАДИГАН ТАЛАБ ВА КАДРЛАР ДАСТУРИ

Ташаббускор да ишловчи ходимлар малакали ишчи кучи ва билим талаб килади. Шу сабабли, ишга олинадиган ходимларга талаблар кўйилган.

Жумладан: Маъмурият ходимларига кўйиладиган талаблар: олий маълумот, мутахассисликнинг иш лавозими ва мажбуриятларига мослиги, айнан шу ёки шунга ўхшаш соҳада маълум бир тажриба эга бўлиши, виждонийлик ва одамийлик сифатлари талабга жавоб бериши керак.

Ишчи-хизматчи ходимларга кўйиладиган талаблар: энг камида ўрта-махсус маълумотнинг мавжудлиги, соҳа ишини тушунган бўлиши ва шунга ўхшаш соҳада камида бир йил фаолият кўрсатган бўлиши керак.

Булардан ташқари тартиб – интизом, ростгуйлик, инсоф ва ҳакконийлик, маҳаллий халқ анъаналари ва удумлари билан танишлик, 1 тадан ортиқ тилни билиш каби ҳолатларига ҳам алоҳида эътибор қаратилади.

Ташаббускор томонидан кадрларни ўқитиш ва малакасини ошириш, уларнинг ижтимоий сиёсий фаровонлигини оширишга ҳам катта эътибор бериш режалаштирилган. Бунинг учун ўқув-малака амалиётлари, айни ёки ўхшаш фаолият турида амалиёт ўташ (Ўзбекистон ҳудудида ва чет-элда), малакали мутахассислар кўмагида тушунтириш ва ўқитиш ишларини ташкил қилиш, ўз соҳаси бўйича малака ошириш ишларини ташкиллаштириш, ходимларни муносиб рағбатлантириб туриш каби ишлар режалаштирилган.

ЭНЕРГИЯ РЕСУРЛАРИ САРФИ

Юкорида таъкидлаб утилганидек ташкил этилиши мулжалланаётган ишлаб чиқаришда барча энерготашминот тизимларига уланиш имконияти мавжуд. Таъмирлаш смета лойихасида уларга тўлик уланиш кўзда тутилган. Ўрта хисобда ичимлик сув сарфи асосан ишчи ходимларни ичимлик таъминоти учун сарфланади. Бошқа мақсадларда ишлатиш учун эса сув оқова муассасалари томонидан етказиб ериладиган сувдан фойдаланиш кўзда тутилган.

Электроэнергия сарфи асосан электр жиҳозларни ишлатиш ва маъмурий бинони ёритиш учун сарфланади. Шу сабабдан ташаббускорнинг кунлик електроэнергия ресурсларига булган талаби 10 кВт ва йиллик сарф микдори 360 кВт.ни ташкил этади.

Электроэнергия ва бошқа ресурслар таъминотининг зарурий микдори йилдан йилга ишлаб чиқариш қувватларининг ошиши ёки ускуналарни жисмонан ва маънавий эскириши хисобидан ошиб бориши тахмин қилиниб, ошиб бориш курсаткичи 0,5 га тенг (яъни 5 %) деб олинди.

Электроэнергия таъминоти учун тўловларни амалга ошириш ойма-ой олиб борилади ва №14 жадвалда ойлик ва йиллик тўловлари кўрсатиб ўтилган.

ФАОЛИЯТНИНГ МАРКЕТИНГ ТАХЛИЛИ

БОЗОР ШАРОИТИНИНГ ТАХЛИЛИ

Ўзбекистон Республикасида олиб борилаётган барча ислохотлар туб негизи аҳолини ижтимоий – иқтисодий манфаатларини ҳимоя қилиш, уларни турмуш тарзини яхшилашга қаратилган. Хозирги вақтда ҳар бир соҳа ривожланиши ва аҳолини озик-овқат маҳсулотларига булган талабини кондириш ва бозор иқтисодини асосий талабидир. Жамият ўз имкониятларидан ва бозор талабларидан келиб чиққан ҳолда маҳсулот етиштириш фаолиятини ривожлантиришни режалаштирган. Бунинг учун айрим изланишлар ва талабларни ўрганиш орқали амалга оширилиши кўзланган. Шунинг учун бозор шароитини ўрганишда балиқчилик маҳсулотлари ишлаб чиқариш бўлган талабни мавжудлигини аниқлашда бир қатор изланишлар олиб боради.

Маблагини ўзлаштириш орқали жамият ишлаб чиқариш фаолиятини ташкил этиш билан қуйидаги талабларни қондириш режалаштирилмоқда:

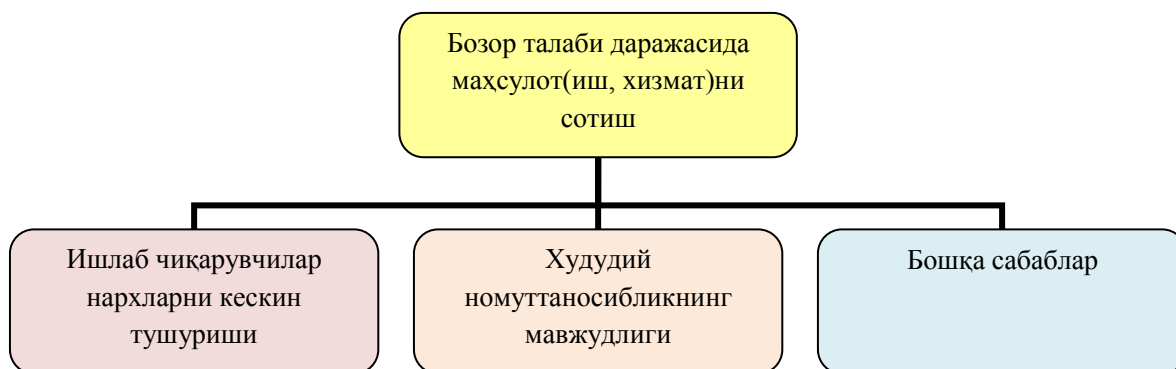
-Кўпчиликка манзур бўладиган арзон, сифатли ва парhezбop махсулотлар ишлаб чиқариш;

-Реклама асосида аҳоли, бюджет ташкилотлари ва турли муассасаларга таклиф қилиш ва буюртмачи талабини тўлақонли қондириш;

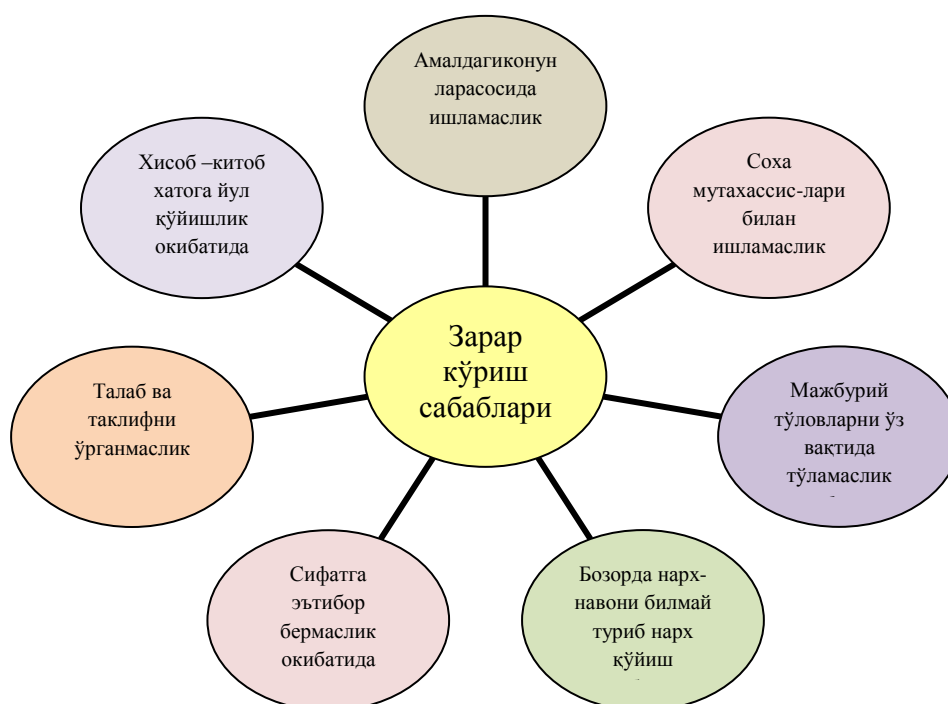
-Мижозларни талабини қондиришда имтиёзлар ва уларни рағбатлантиришни режалаштириш.

Жамият томонидан олиб бориладиган фаолиятни зарарли таъсири тушунчаси.

- 1). ➤ Махсулот ишлаб чиқариш жараёнида юзага келиши мумкин бўлган хавф-хатарлар.

- 2). ➤ Махсулот етиштириш давомида жамият томонидан йўл қўйиладиган хатолар ва камчиликлар ҳисобига зарар кўриши сабаблари.

БОЗОР СЕГМЕНТАЦИЯСИ

- ✓ Вилоятимиз аҳолиси
- ✓ Қўшни вилоятлар аҳолиси ва ташкилотлар
- ✓ Қўшни Давлатлардаги харидорлар

4. Худуддаги рақобатчилар таҳлили

Ташаббускор томонидан ишлаб чиқариш режалаштирилаётган лойиҳада рақобатчилар ўрганилганда Наманган вилояти, Мингбулок туманида ушбу фаолият билан шуғулланаётган йирик тадбиркорлик субъектлари мавжуд эканлиги аниқланди.

Маркетинг мажмуи «4P»

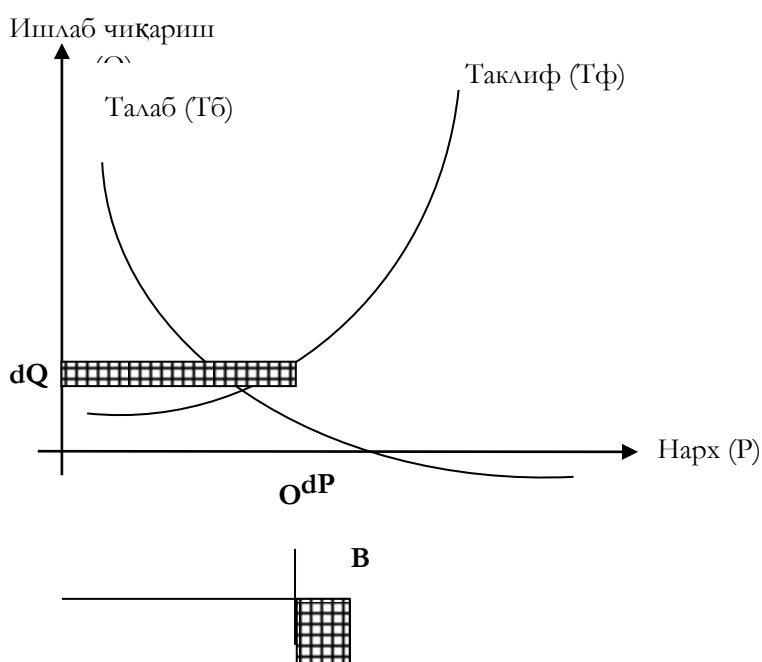
Produkt-Маҳсулот	Price-нарх
Сифатли ва қулай нархдаги парhezбop балик гушти ва маҳсулотлари	Нарх қўйиш тамойили мижозларнинг талаб ва эҳтиёжидан келиб чиқиб белгиланади.
Place-Жой	Promotion- Харакатланиш
Бизнес худуд – ташаббускор Наманган шаҳар худудида ўз фаолиятини амалга оширади. Ушбу манзилдан қўшни вилоят ва туманлар ҳамда Фарғона водийси вилоятлари бўйлаб маҳсулот етказиб бериш ва хизматлар кўрсатиш имконияти мавжуд.	Ўз пештахта, афишалар, телевидения орқали реклама ва Ўзбекистон савдо саноат палатасининг расмий веб сайтидан ва «Yellow pegas» каталогли журналларидан ҳамда www.alibaba.com глобал тармоғи орқали харидорларни жалб этади.

Маркетинг матрицаси

№	Мазмуни	Сегмент 1	Сегмент 2	Сегмент 3
1	Мижозлар тавсифи	Вилюятимиз аҳолиси ва ташаббускор ва ташкилотлар	Кушни вилюятлар аҳолиси ва ташкилотлар	Чет Давлатлардаги ташаббускор ва ташкилотлар
2	Истеъмол хажми	10 %	10 %	80 %
3	Истеъмолчиларнинг географик жойлашуви	Наманган вилюяти аҳолиси	Андижон ва Фарғона вилюятлари	Қўшни Давлатлар
4	Махсулотга талабнинг камайиши, купайиши ёки баркарорлиги	Кўпаяди	Кўпаяди	Кўпаяди
5	Махсулотни харид килиш қобилияти	Юкори	Ўрта	Юкори
6	Махсулотни истеъмолчиларга жалб этиш	Мақбул нарх ва сифат	Қулай нарх ва сифат	Қулай нарх ва сифат

ТАЛАБ ВА ТАКЛИФ, НАРХ ШАКЛЛАНИШ ОМИЛЛАРИ ТАХЛИЛИ

2- График. Талаб ва таклиф мутаносиблиги.

Шартли белгилар:

Q – Бозорга олиб чиқилган махсулот

P – Сотилган махсулот нархи

T_b – махсулотга бўлган потенциал талаб

T_f – махсулотнинг потенциал таклифи

O – Талаб ва таклифнинг оптимал ҳолати (нарх ва махсулот миқдорининг оптимал кесишув нуқтаси)

ПОТЕНЦИАЛ ТАЛАБ ВА УНГА ТАЪСИР ЭТУВЧИ ОМИЛЛАР

Потенциал талаб сифатида маҳсулот сотиб олувчилар тўлов қобилияти билан таъминланган талабга айтилади. Ушбу маҳсулотлар эҳтиёж ва талабнинг юқори бўлишига қарамадан чет Давлатларда катта потенциал талаб мавжуд.

SWOT ТАХЛИЛ

<p style="text-align: center;">S Кучли томонлар</p> <p>Илгари шу фаолият билан шугулланган++ Бизнес учун жуда қулай ҳудудда жойлашган+ Маҳсулотга булган талабнинг мавжудлиги ++ Қисман зарурий техникаларнинг мавжудлиги+</p>	<p style="text-align: center;">W –Кучсиз томонлар</p> <p>-Кучли брендга эга эмаслиги++</p>	<p>Кучли томонлар 6 та Кучси томонлар 2 та S>W</p> <hr/> <p>++S 2 та ++W 1 та</p> <hr/> <p>++S>++W</p>
<p style="text-align: center;">Q Имкониятлар</p> <p>Чиқарилаётган Қарор ва Фармонларда хизмат кўрсатишга эътиборнинг ортиб бориши++ Хизмат турини кенгайтириш+ Муассаса ЎзССП аъзоси эканлиги++</p>	<p style="text-align: center;">T-Тусиклар</p> <p>-Кучли рақобатчиларнинг пайдо бўлиши+ -Тўлов қобилиятини номуайянлиги++</p>	<p>Имкониятлар 5 та Тусиклар 3 та Q>T</p> <hr/> <p>++O 2 та ++T 1 та ++O>++T</p>

Жамият томонидан аҳолии, ташаббускор ва ташкилотлар талаб ва эҳтиёжлари урганилди. Натижада вилоятимиз ва қўшни вилоят ва туманларда ушбу маҳсулотга бўлган талабнинг юқори эканлиги аниқланди. Лойиҳанинг 80 % дан юқори қисми вилоятимиз фуқаролари учун кўрсатилганлиги сабабли лойиҳа тулалигича ўзини ўзи қоплаши юқоридаги жадвал асосида кўрсатиб берилган. Лойиҳанинг кучли томонлари 6 тани кучсиз томонлари 2 тани, Имкониятлари 5 тани, тусиклари эса 3 тани ташкил қилиши лойиҳа долзарб эканлигини тасдиқлайди.

МАРКЕТИНГ СТРАТЕГИЯСИ ВА ДАСТУРИ

Ушбу бўлимда масъуляти чекланган жамияти томонидан етиштирилаётган маҳсулотларни сотиш бўйича харидор ва буюртмачиларни жалб қилишни ташкил этиш масалалари қуриб чиқилади. Ишлаб чиқарилган маҳсулотларни сотилишида маркетингни муваффақиятли ташкил этиш учун ташаббускор фойдасига салбий таъсир кўрсатмасдан имкон қадар дисконт нархлар ва чегирмалар таклиф этиш (агар тўлов миқдори юқори бўлмаса) режалаштирилган. Ундан ташқари Уйчи туман тумани турли реклама акциялар ўтказиш ва харидорлар диққатини жалб этиш ҳам кўзда тутилган. Бунинг асосий сабаби бу ишлар ташаббускор фойдаси ҳисобидан амалга

оширилади. Хамкорлик асосида ташаббускор нинг фойдаланилмаётган кувватларидан тўлиқ фойдаланиш ётади.

Рекламар уюштириш дастурида **5000** дона таркатма материаллар ишлаб чиқиш ва таркатиш хам кўзда тутилган бўлиб, булардан ташкари яна **5 000 000 сўм** маблағ самарали ва қулай реклама турларига сарфланиши мумкин.

ЛОЙИХАНИНГ МОЛИЯВИЙ АСОСЛАРИ

4-жадвал. Лойиха тугрисида қисқача маълумот

Лойиханинг номланиши	Балиқ маҳсулотлари етиштириш фаолиятини ташкил этиш
Лойиха мақсади	Балиқ озуқаси сотиб олиш ва зарур бино ва иншоотларни қуриш ва айланма маблағларни шакиллантириш
Лойиха кувватлари (100%)	Йиллик 20 000 кг
Лойиха суммаси (сум)	350 000 минг сўм
Лойиха иштирок этадиган шахсий инвестиция	200 000 минг сўм
Лойиха катнашадиган кредит миқдори (сўм)	150 000 минг сўм
Лойихада режалаштириладиган уртача йиллик соф фойда	77 026 минг сум
Лойиха муддати	5 йил
Лойихани режалаштириш санаси	2019 йилнинг I-чораги
Лойиха ташаббускори	Ташаббускор таъсисчилари ва ижрочилар
Лойиха ташаббускорининг манзили:	Учқўрғон тумани, _____ кўчаси, _____ уй
Лойиха ташаббускорининг телефон рақами	94-279-64-32

УМУМИНВЕСТИЦИОН ХАРАЖАТЛАР ВА МОЛИЯЛАШ МАНБААЛАРИ

Жадвал № 5. Маблагларнинг сарфланиши ва молиявий харажатлар

минг сўм

№	Технологиялар номи	Сони	Жами	Шу жумладан	
				Ўз маблаг	Кредит ҳисоби (миллий валютада)
1	Балиқ боқиш учун бино ва иншоотларни қуриш		300 000,0	200 000	100 000
2	Озуқа ем маҳсулотлари сотиб олиш		50 000	0,0	50 000
	ЖАМИ		350 000	200 000	150 000

Африка лаққа балиғи

Африка лаққа балиғи боқиш учун ташкил этиладиган сунъий сув хавзасини умумий кўриниши

Рис 2

В. Кредитнинг гаров таъминоти

Жадвал № 6

Гаров характеристикаси		%	Жами киймати (минг сум)	Гаровга куйилаётган киймат (минг сум)
Мулк тури	Мулк эгаси		200 000	200 000
Ташаббускор ихтиёридаги асосий воситалар	Ташаббускор таъсисчилари	100 %	200 000	200 000

С. Кредит гаров таъминотини сугурталаш

Харажатлар номи	Тўлов миқдори	Жами тўлов миқдори
Д. Инвестицион фаолият олди молиявий харажатлари		
Молиявий харажат тури	%	минг сум
Руйхатга олиш тулови (нотариус)	0,15%	300,0
Сугурта мукофоти	0,3 %	600,0
Бизнес-режа ишлаб чиқиш харажатлари	1,5 минимал	300,0
Кузда тутилмаган бошка харажатлар	0,1%	200,0
ЖАМИ	x	1400,0

Жадвал № 7. Умуминвестицион харажатлар ва молиялаштириш манбаалари

№	Курсаткичларнинг номланиши	Маҳаллий валюта (минг сум)	Хиссаси (%)
1	Бино ва иншооталар қиймати	300 000	85,4
2	Озука ва зарур воситалар учун	50 000	14,2
4	Руйхатга олиш тулови (нотариус)	300,0	0,1
5	Сугурта мукофоти	600,0	0,2
6	Бизнес-режа ишлаб чиқиш харажатлари	300,0	0,1
7	Кузда тутилмаган бошка харажатлар	200,0	0,1
	Жами лойиханинг бошлангич қиймати	351 400	100

В. Молиялаштириш манбаалари

№	Курсаткичлар номи	Шахсий маблағ иштироки (минг сум)	Банк кредити (минг сум)	Жами киймати (минг сум)
1	Бино ва иншооталар қиймати	200 000	100 000	300 000
3	Озука ва зарур воситалар учун	0,0	50 000	50 000
7	Руйхатга олиш тулови (нотариус)	300,0	0,0	300,0
8	Сугурта мукофоти	600,0	0,0	600,0
9	Бизнес-режа ишлаб чиқиш харажатлари	300,0	0,0	300,0
10	Кузда тугилмаган бошка харажатлар	200,0	0,0	200,0
Жами		201 400	150 000	351 400
Фоизда		57,3	42,6	100

С. Жами молиялаштириш ва манбаалар

№	Номланиши	Миллий валютада (сум)	Чет эл валюта (USD)	Структура %
1	Шахсий маблағ иштироки	200 000	23 530	57,3
2	“Ёшлар келажагимиз Жамгармасининг “кредит ресурси	150 000	17 650	42,6
ЖАМИ МОЛИЯЛАШТИРИШ		350 000	41 180	100,0

МАҲСУЛОТ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ХАЖМИ

Жадвал № 9. Жами ташкил этиладиган сунъий ҳавзада балиқ олиш хажми ва қиймати

№	Номи	1 – йил	2 – йил	3 – йил	4 – йил	5 – йил	Жами
1	Хажми (кг)	20 000	22 000	24 000	26 000	28 000	120 000
2	Қиймати (минг сўм)	200 000	220 000	240 000	260 000	280 000	1 200 000

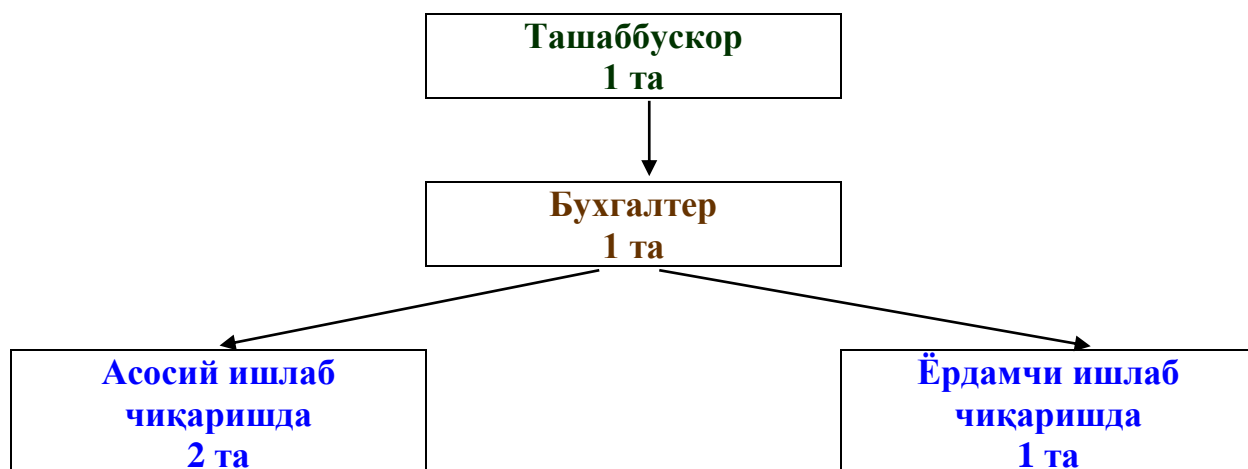
ОЗУҚА ЕМ ВА МАТЕРИАЛ САРФ – ХАРАЖАТЛАРИ

Жадвал № 16. Балиқ личинкаларини озиқлантириш харажатлари таркиби

№	Хом ашё ва материаллар номи	Шу жумладан йиллар бўйича							Жами харажатлар
		1 – кунда	1 – ойда	1 – йил	2 – йил	3 – йил	4 – йил	5 – йил	
1	Хажми (кг)	60,4	1 810,4	21 725	22 500	23 060	23 200	23 400	113 885
2	Қиймати (минг сўм)	120,7	3620,8	43 450	45 000	50 730	55 600	58 450	253 230

ИШЧИ КУЧИ САРФ ХАРАЖАТЛАРИ

Жадвал № 24. Штатлар жадвали ва йиллик иш хаки фонди

минг сўм						
№	Штат номи	Штат бирлиги	Ойлик иш хаки	Ижтимоий сугурта ажратмалари 15 %	Жами ойлик иш хаки	Жами йиллик иш хаки
Бошқарув персонали						
1	Раҳбар	1	1156	204	1360	16 320
2	Бухгалтер	1	1063	188	1250	15 000
	Жами	2	2219	392	2610	31 320
Маҳсулот етиштиришда						
3	Ишчилар	2	1600	240	1840	22 080
	Жами		1600	240	1840	22 080
Ёрдамчи ишлаб чиқаришда						
5	Коровул	1	600	90	690	8280
	Жами	1	600	90	690	8280
	Умумий	5	4419	722	5140	61 680

Жадвал № 24а. Иш хаки фондининг йилдан йилга ўсиб бориши

МИНГ СУМ

№	Номланиши	1 йил	2 йил	3 йил	4 йил	5 йил	Жами
1	Бошқарув аппарати ходимлари иш хаки	26 628	27 427	27 959	28 492	29 291	139 797
	<i>Бошқарув ходимлари иш хакидан ажратма 15 %</i>	<i>4 704</i>	<i>4 845</i>	<i>4 939</i>	<i>5 033</i>	<i>5 174</i>	<i>24 696</i>
2	Асосий ва ёрдамчи ишлаб чиқаришда банд бўлган ходимлар	26 400	27 192	27 720	28 248	29 040	138 600
	<i>Асосий ва ёрдамчи ишлаб чиқаришда банд бўлган ходимлар иш хакидан 15 % ажратма</i>	<i>3 960</i>	<i>4 079</i>	<i>4 158</i>	<i>4 237</i>	<i>4 356</i>	<i>20 790</i>
3	Жами иш хаки учун амалга оширилган харажатлар	53 082	54 619	55 679	56 740	58 331	278 397
	<i>Иш хакидан жами ажратмалар 15 %</i>	<i>8 664</i>	<i>8 924</i>	<i>9 097</i>	<i>9 270</i>	<i>9 530</i>	<i>45 486</i>
	ЖАМИ ИШ ХАКИ ХАРАЖАТЛАРИ	61 680	63 543	64 777	66 010	67 861	323 883

ЭНЕРГИЯ РЕСУРСЛАРИ САРФ ХАРАЖАТЛАРИ

Жадвал № 25. Коммунал харажатлар

МИНГ СЎМ

№	Харажат тури	Кунлик сарфи	Нархи (сўм)	Кунлик харажат	Шу жумладан йиллар бўйича						Жами
					1-ойда	1-йил	2-йил	3-йил	4-йил	5-йил	
1	Электр энергияси (кВт)	10	260	2 600	78,0	936,0	1008	1 080,00	1152	1260	5 436,00
2	Табиий газ (м.куб)	5	300	1 500	45,0	540,0	576	630	648	684	3 078,00
3	Ичимлик суви (м.куб)	0,5	1 760	880	26,4	316,8	333	342	360	378	1 729,80
	Жами			4 980	149,4	1 792,8	1 917,0	2 052,0	2 160,0	2 322,0	10 243,8

АМОРТИЗАЦИЯ АЖРАТМАЛАРИ
ЖАДВАЛ № 26. АМОРТИЗАЦИЯ АЖРАТМАЛАРИ ХИСОБИ

МИНГ СУМ

№	Амортизация объекти	Асосий воситалар киймати	Амортизация став-каси	1 йил	2 йил	3 йил	4 йил	5 йил	Жами
Корхона балансидаги мавжуд асосий воситалар									
1	Бино ва иншоатлар	300 000	10 %	30 000	27 000	24 300	21 870	19 683	122 853
	Жами			30 000	27 000	24 300	21 870	19 683	122 853

ЯЛПИ ХАРАЖАТЛАР ХИСОБИ

Жадвал № 27. Ялпи хизмат кўрсатиш харажатлари (таннарх калькуляцияси)

МИНГ СЎМ

№	Харажат турлари	1 йил	2 йил	3 йил	4 йил	5 йил	Жами
1	Ишлаб чиқариш билан боғлиқ бўлган озуқа ем ва материал харажатлар	43 450	45 000	50 730	55 600	58 450	253 230
2	Коммунал харажатлар (электр энергияси, газ ва сув)	1 793	1 917	2 052	2 160	2 322	10 244
3	Асосий ишлаб чиқаришдаги ишловчилар иш хаки харажатлари	26 400	27 192	27 720	28 248	29 040	138 600
4	Иш хакидан ижтимоий тулов ажратмалари 15%	<i>3 960</i>	<i>4 079</i>	<i>4 158</i>	<i>4 237</i>	<i>4 356</i>	<i>20 790</i>
5	Амортизация ажратмалари	30 000	27 000	24 300	21 870	19 683	122 853
6	Транспорт харажатлари (7 фоиз и.чик. харажатида)	3 042	3 150	3 551	3 892	4 092	17 726
	Жами хизмат кўрсатиш таннархи	108 645	108 338	112 511	116 007	117 943	563 443

Жадвал № 28. Кредитнинг кайтарилиш графиги

Ойлар	Ой бошига кредит қолдиғи	Кредитни асосий қисмидан	Фоиизи тўлови	Жами тўлов	Ой охирига кредит қолдиғи
1	150 000,0	0,0	875,0	875,0	150 000,0
2	150 000,0	0,0	875,0	875,0	150 000,0
3	150 000,0	0,0	875,0	875,0	150 000,0
4	150 000,0	0,0	875,0	875,0	150 000,0
5	150 000,0	0,0	875,0	875,0	150 000,0
6	150 000,0	0,0	875,0	875,0	150 000,0
7	150 000,0	0,0	875,0	875,0	150 000,0
8	150 000,0	0,0	875,0	875,0	150 000,0
9	150 000,0	0,0	875,0	875,0	150 000,0
10	150 000,0	0,0	875,0	875,0	150 000,0
11	150 000,0	0,0	875,0	875,0	150 000,0
12	150 000,0	0,0	875,0	875,0	150 000,0
	Жами	0,0	10 500,0	10 500,0	
13	150 000,0	3 125,0	875,0	4 000,0	146 875,0
14	146 875,0	3 125,0	856,8	3 981,8	143 750,0
15	143 750,0	3 125,0	838,5	3 963,5	140 625,0
16	140 625,0	3 125,0	820,3	3 945,3	137 500,0
17	137 500,0	3 125,0	802,1	3 927,1	134 375,0
18	134 375,0	3 125,0	783,9	3 908,9	131 250,0
19	131 250,0	3 125,0	765,6	3 890,6	128 125,0
20	128 125,0	3 125,0	747,4	3 872,4	125 000,0
21	125 000,0	3 125,0	729,2	3 854,2	121 875,0
22	121 875,0	3 125,0	710,9	3 835,9	118 750,0
23	118 750,0	3 125,0	692,7	3 817,7	115 625,0
24	115 625,0	3 125,0	674,5	3 799,5	112 500,0
	Жами	37 500,0	9 296,9	46 796,9	
25	112 500,0	3 125,0	656,3	3 781,3	109 375,0
26	109 375,0	3 125,0	638,0	3 763,0	106 250,0
27	106 250,0	3 125,0	619,8	3 744,8	103 125,0
28	103 125,0	3 125,0	601,6	3 726,6	100 000,0
29	100 000,0	3 125,0	583,3	3 708,3	96 875,0
30	96 875,0	3 125,0	565,1	3 690,1	93 750,0
31	93 750,0	3 125,0	546,9	3 671,9	90 625,0
32	90 625,0	3 125,0	528,6	3 653,6	87 500,0
33	87 500,0	3 125,0	510,4	3 635,4	84 375,0
34	84 375,0	3 125,0	492,2	3 617,2	81 250,0
35	81 250,0	3 125,0	474,0	3 599,0	78 125,0
36	78 125,0	3 125,0	455,7	3 580,7	75 000,0
	Жами	37 500,0	6 671,9	44 171,9	

Ойлар	Ой бошига кредит қолдиғи	Кредитни асосий қисмидан	Фоизи тўлови	Жами тўлов	Ой охирига кредит қолдиғи
38	71 875,0	3 125,0	419,3	3 544,3	68 750,0
39	68 750,0	3 125,0	401,0	3 526,0	65 625,0
40	65 625,0	3 125,0	382,8	3 507,8	62 500,0
41	62 500,0	3 125,0	364,6	3 489,6	59 375,0
42	59 375,0	3 125,0	346,4	3 471,4	56 250,0
43	56 250,0	3 125,0	328,1	3 453,1	53 125,0
44	53 125,0	3 125,0	309,9	3 434,9	50 000,0
45	50 000,0	3 125,0	291,7	3 416,7	46 875,0
46	46 875,0	3 125,0	273,4	3 398,4	43 750,0
47	43 750,0	3 125,0	255,2	3 380,2	40 625,0
48	40 625,0	3 125,0	237,0	3 362,0	37 500,0
	Жами	37 500,0	4 046,9	41 546,9	
49	37 500,0	3 125,0	218,8	3 343,8	34 375,0
50	34 375,0	3 125,0	200,5	3 325,5	31 250,0
51	31 250,0	3 125,0	182,3	3 307,3	28 125,0
52	28 125,0	3 125,0	164,1	3 289,1	25 000,0
53	25 000,0	3 125,0	145,8	3 270,8	21 875,0
54	21 875,0	3 125,0	127,6	3 252,6	18 750,0
55	18 750,0	3 125,0	109,4	3 234,4	15 625,0
56	15 625,0	3 125,0	91,1	3 216,1	12 500,0
57	12 500,0	3 125,0	72,9	3 197,9	9 375,0
58	9 375,0	3 125,0	54,7	3 179,7	6 250,0
59	6 250,0	3 125,0	36,5	3 161,5	3 125,0
60	3 125,0	3 125,0	18,2	3 143,2	0,0
	Жами	37 500,0	1 421,9	38 921,9	
	Умумийси	150 000,0	31 937,5	181 937,5	

МОЛИЯВИЙ НАТИЖАЛАР ХИСОБ-КИТОБИ

Жадвал № 29. Даромадлар хисоби

(МИНГ СЎМ)

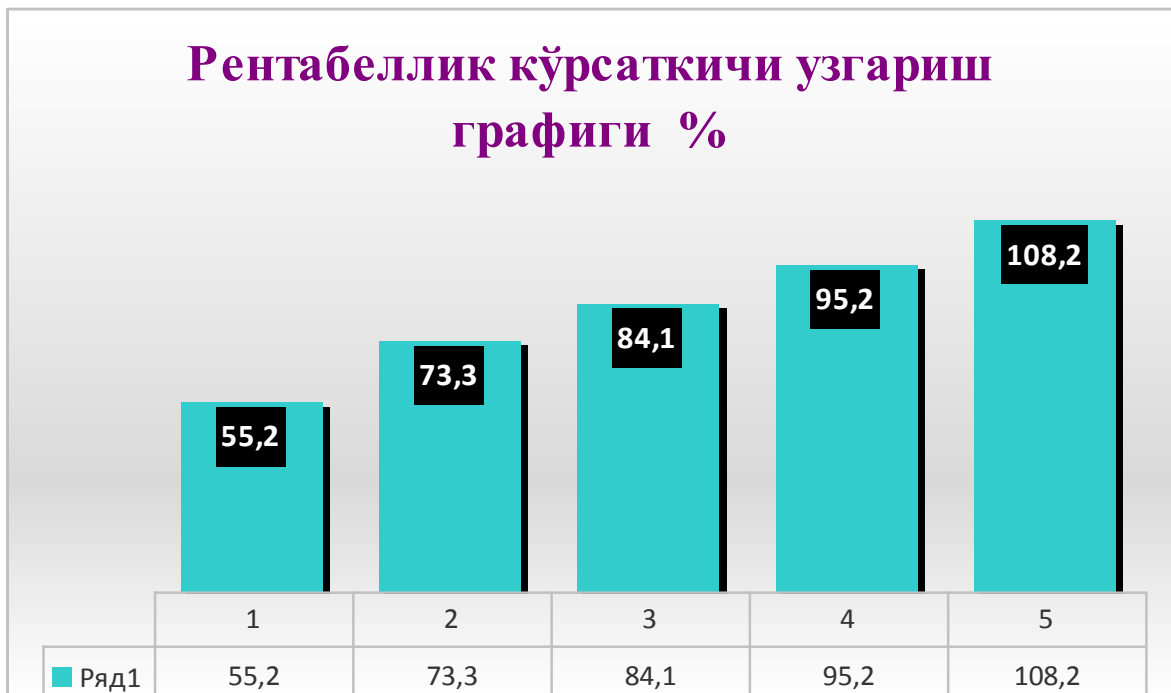
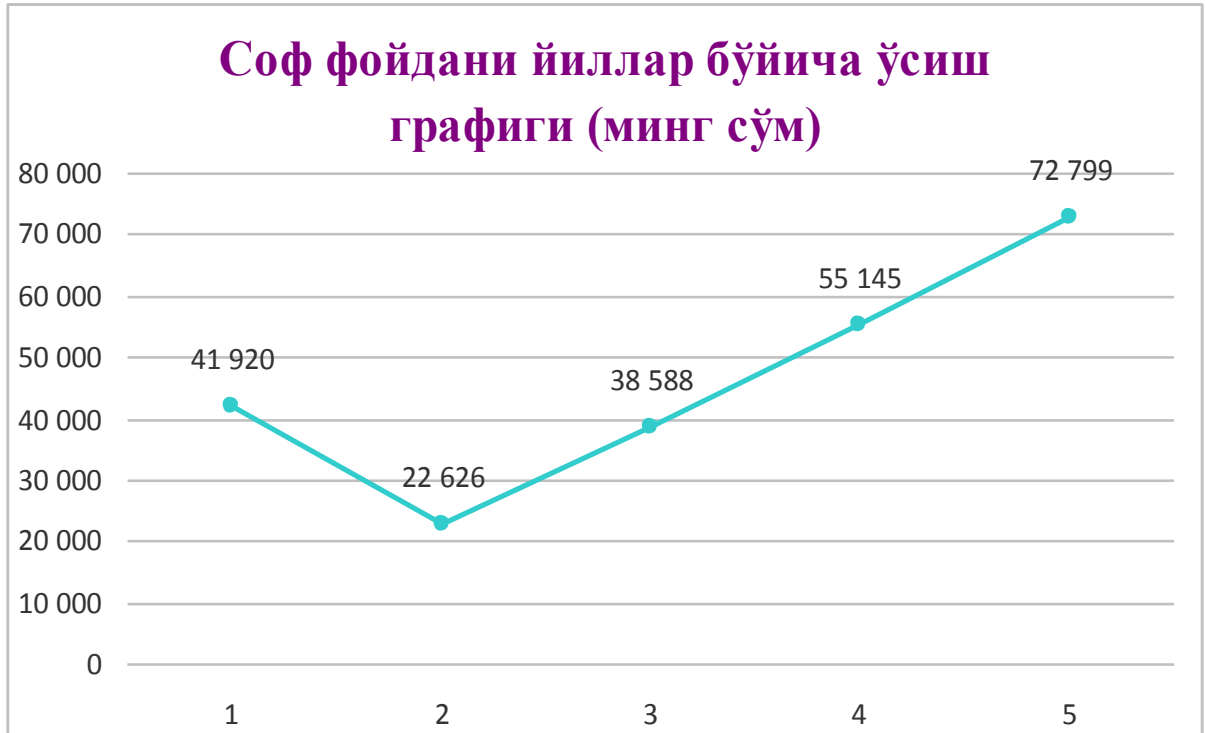
№	Номланиши	1 йил	2 йил	3 йил	4 йил	5 йил	Жами
1	Маҳсулот ишлаб чиқаришдан жами тушум	200 000	220 000	240 000	260 000	280 000	1 200 000
2	Маҳсулот ишлаб чиқариш таннари	108 645	108 338	112 511	116 007	117 943	563 443
3	Ялли даромад	91 355	111 662	127 489	143 993	162 057	636 557
4	Бошқарувда ходимлари иш хаки	26 628	27 427	27 959	28 492	29 291	139 797
5	<i>Бошқарув ходимлари иш хаки ажратма 15%</i>	<i>4 704</i>	<i>4 845</i>	<i>4 939</i>	<i>5 033</i>	<i>5 174</i>	<i>24 696</i>
7	Солиқлар тулангунга кадар олинган фойда	60 023	79 390	94 591	110 468	127 592	472 064
8	Солиқ туловлари 12%	7 203	9 527	11 351	13 256	15 311	56 648
9	Банк хизмати туловлари (0,2 % тушумдан)	400	440	480	520	560	2 400
10	Кредит туловлари	10 500	46 797	44 172	41 547	38 922	181 938
11	Соф фойда	41 920	22 626	38 588	55 145	72 799	231 078
13	Рентабеллик % (7/2)	55,2	73,3	84,1	95,2	108,2	83,8
14	Соф рентабеллик % (11/2)	38,6	20,9	34,3	47,5	61,7	41,0

ПУЛ ОКИМИ ВА ДИСКОНТЛАНГАН ПУЛ ОКИМИ

Жадвал № 30

минг сум

№	КЎРСАТГИЧЛАР	Шу жумладан йиллар бўйича					
		1-йил	2-йил	3-йил	4-йил	5-йил	Жами
I	Хисоб рақамига жами тушум	200 000	220 000	240 000	260 000	280 000	1 200 000
II	Хисоб рақамидан харажат	108 645	108 338	112 511	116 007	117 943	563 443
1	Хом ашё ва материал харажатлар	43 450	45 000	50 730	55 600	58 450	253 230
2	Иш ҳақи тўловлари	61 680	63 543	64 777	66 010	67 861	323 883
3	Коммунал тўловлари учун	1 793	1 917	2 052	2 160	2 322	10 244
5	Амортизация 10 %	30 000	27 000	24 300	21 870	19 683	122 853
6	Транспорт харажатлари учун	3 042	3 150	3 551	3 892	4 092	17 726
7	Солиқ тўловлари (Ялпи даромад 12 %)	7 203	9 527	11 351	13 256	15 311	56 648
8	Банк хизматлари учун (0,2 % тушумдан)	400	440	480	520	560	2 400
9	Кредит тўловлари (йиллик 7 %)	10 500	46 797	44 172	41 547	38 922	181 938

ХУЛОСА

Даромадлилик ва самарадорлик тахлили шуни кўрсатмоқдаги лойиҳа рентабеллик даражаси ялпи ҳисобда 83,8 % ни ташкил қилмоқда. Шу ўринда ялпи харажатларга нисбатан соф рентабеллик ўрта ҳисобда 41 % ни ташкил қилмоқда. Бундан ташқари лойиҳанинг реал қопланиш муддати ялпи фойда ҳисобидан 17 ойни ташкил қилади. Реал қопланиш муддатининг лойиҳа давомийлик давридан камлиги лойиҳанинг молиявий–иқтисодий жозибаторлигидан хабар бериб турибди.

Таъкидлаб ўтилганидек юқори фойда нормалари лойиҳанинг барча турдаги инқирозлар ва рискларга чидамли эканлигини кўрсатмоқда. Ундан ташқари лойиҳанинг дастлабки даврида **5 та янги иш** ўринлари яратилиши кўзда тутилган бўлиб, кейинчалик янги иш ўринлари сони **10 тадан** ортик кўпайтирилади. Лойиҳа даврида олинishi мумкин бўлган **231 078 минг сўм** фойда ташаббускор мақсадлари ва режаларини тўла амалга оширишга ва даромадни соҳани кенгайтириш ва бошқа фаолият турларини жорий этишга инвестиция қилиш имконини яратади.

Хулоса қилиб айтганда, юқоридаги маълумотларни ҳисобга олиб лойиҳа тижорий самарадор ва барқарор деб баҳоланади ва жалб килинган маблағларини ўз вақтида қайтарилиши ва мўлжалланган мақсадлар ва стратегик режаларга эришиш имконини яратишга қодирлиги билан бу соҳага инвестиция киритиш лозимлигини кўрсатиб турибди.

Бу турдаги бизнес фаолиятини жорий этиш Ўзбекистон Республикасининг бугунги кундаги сиёсатига тўла мос келади ва ривожланиш, тараққий этиш учун кенг имкониятлар яратиб бериб, озиқовқат маҳсулотларини талаб даражасида етиштирилишига ўз хиссасини қўшади.

Барча келтирилган маълумотлар ва ҳисоб–китобларни ўрганиб чиқиб ишлаб чиқариш ва тадбиркорлик фаолиятини ривожлантириш учун **350 000 минг сўм** миқдорида инвестиция киритишга қарор қилинди.

Корхона раҳбари

С.Абдулбоқиева

Фойдаланилган адабиётлар

1. Ўзбекистон Республикасининг “Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида” Қонуни
 2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Тадбиркорлик фаолиятини ривожлантиришни қўллаб-қувватлаш давлат жамғармасини ташкил этиш тўғрисида” 2017 йил 17 августдаги қарори
 3. “Интернет тармоғидан олиган маълумотлар
-